Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 242
van **KRISTOF SLAGMULDER**
datum: 13 januari 2020

---

aan **BEN WEYTS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Lerarenopleidingen - EHBO-cursus

In een artikel in Het Laatste Nieuws van 9 januari 2020 stond dat de Vlaamse overheid lerarenopleidingen niet zal verplichten om een EHBO-cursus te organiseren voor aspirant-leerkrachten. De minister stelde dat hogescholen op dit punt vrij zijn om de lerarenopleiding in te vullen.

Nochtans werd tijdens de vorige legislatuur sterk ingezet op de kennis van EHBO door leerkrachten alsook studenten in de lerarenopleiding. Toenmalig minister van Onderwijs Crevits lanceerde in 2015 het actieplan 'EHBO op school', waarbij binnen het onderwijsveld werd ingezet op het opdoen en verspreiden van allerlei vaardigheden inzake eerste hulp. In het verlengde hiervan werd een bevraging gestuurd naar alle lerarenopleidingen omtrent de opname van EHBO in hun curriculum. Van de 35 bevraagde geïntegreerde lerarenopleidingen (dus voltijdse lerarenopleidingen kleuter-, lager en secundair onderwijs aan hogescholen) hadden alle 35 opleidingen EHBO opgenomen in het curriculum. Van de 24 bevraagde specifieke lerarenopleidingen (SLO's) gaven er 13 aan EHBO-cursussen aan te bieden. Dit betekent dus dat 11 SLO-opleidingen zelf geen enkele vorm van EHBO in hun opleiding hebben zitten. Een van de factoren in dezen is dat een SLO een kortere opleidingstijd heeft (60 studiepunten ofte één jaar), wat de mogelijkheden om EHBO-cursussen aan te bieden beperkt.

We zien dat met name de hogescholen zelf wat betreft het aanbieden hiervan intern ook gevorderd zijn sedert de invoering van het actieplan 'EHBO op school'. Waar bijvoorbeeld hogeschool VIVES voorheen EHBO aanbood aan de studenten lerarenopleiding secundair onderwijs als optionele cursus, is dit nu een verplicht opleidingsonderdeel dat behoort tot de prestagecompetenties.

In het licht hiervan leek een algemene verplichting van EHBO-cursussen voor alle studenten in de lerarenopleiding (dus ook voor SLO-studenten en voor studenten in verkorte opleidingen) een logische en nuttige verderzetting van dit actieplan, maar blijkens de communicatie van de minister is dit niet aan de orde.

1. Hoeveel leraren-in-opleiding hebben een EHBO-opleiding of -cursus gekregen sedert de lancering van het actieplan 'EHBO op school' in 2015? Graag per jaar zowel de absolute cijfers als de relatieve cijfers ten opzichte van het totale aantal opgeleide leerkrachten in die jaren.

2. Hoeveel zou een verplichting van de EHBO-opleiding voor alle kandidaat-leerkrachten kosten (dus ook voor studenten in de SLO's en de verkorte programma's)?
3. Is de minister voor- of tegenstander van een mogelijke verdere uitbreiding van dit actieplan 'EHBO op school'? Komen er op dit vlak nog nieuwe initiatieven?
4. Wat zijn de redenen waarom de minister geen voorstander is van een verplichting van EHBO-cursussen voor alle studenten die een lerarenopleiding volgen? Is hij principieel tegenstander van een mogelijke verplichting of is dit vooral een kwestie van budget? Met andere woorden, mocht er in de toekomst extra budget voor gevonden worden, zou dit dan alsnog ingevoerd worden?

BEN WEYTS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD
op vraag nr.242 van 13 januari 2020
van **KRISTOF SLAGMULDER**

---

1. Er worden centraal geen cijfers bijgehouden over het aantal leraren-in-opleiding die sinds de lancering van het actieplan EHBO een EHBO-opleiding of -cursus kregen.

2-4. Ik heb geen zicht op wat een verplichting van de EHBO-opleiding voor alle kandidaat-leerkrachten zou kosten. Ik vind het ook niet zinvol dit te verplichten. Dat heeft verschillende redenen:

- Heel wat lerarenopleiders voorzien op de één of andere manier aandacht voor EHBO. Ik verwijs hiervoor naar de resultaten uit de bevraging. Je krijgt hierdoor ook gemotiveerde leerkrachten die bereid zijn om op langere termijn hulp te verlenen. Sinds 2019 is de basiscompetentie van leraren onder 2.6 aangepast "De leraar heeft aandacht voor de fysieke en geestelijke gezondheid van de lerende(n)." Hierdoor kunnen lerarenopleiders nog meer dan voordien inzetten op EHBO.
- Via de federale wetgeving[1], wordt er vastgelegd dat onderwijsinstellingen zelf bepalen hoeveel hulpverleners ze nodig hebben en over welke kwalificatie ze moeten beschikken. Hierbij houden ze rekening met drie factoren: het totaal aantal personeelsleden, de karakteristieken van de school (de aard van de activiteiten, de aanwezige risico's) en de resultaten van een risicoanalyse. Het instellingsbestuur wint hierover het advies in van de arbeidsarts en van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk. Een onderwijsinstelling met bv. veel praktijkvakken, waar risico's op ongevallen groot kunnen zijn, zal andere maatregelen voorzien dan een onderwijsinstelling met alleen maar algemene vorming. Ik krijg uit het onderwijsveld geen signalen dat er in onderwijs een tekort is aan hulpverleners.
- Een basisopleiding alleen volstaat niet. De bovenstaande federale wetgeving legt vast dat er jaarlijks ook een bijscholing moet gevolgd worden van minimaal 4 lesuren. Je hebt dus mensen nodig die bereid zijn om op lange termijn jaarlijks die bijscholingen te volgen. Anders brengt het investeren in de basisopleiding niets op.
- Er zijn in de nieuwe eindtermen secundair onderwijs aandachtspunten voor EHBO. Wellicht zal dit er ook toe leiden dat leerlingen die dan kiezen voor de opleiding tot leerkracht ook meer gemotiveerd zijn om tijdens hun lerarenopleiding en in hun professioneel leven nog cursussen EHBO te volgen.
- Tenslotte kunnen aspirant-leraren ook buiten de lerarenopleiding cursussen EHBO volgen. Ik verwijs hiervoor naar het overzicht dat op de website EHBO terug te vinden is. https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/ehbo-op-school

Om het actieplan al dan niet uit te breiden baseer ik mij op adviezen van leden van de Task Force EHBO. Voorlopig heb ik nog geen adviezen voor bijkomende maatregelen ontvangen. De leden van de Task Force spraken af om elkaar geïnformeerd te houden van acties die zij ondernemen. Het Departement Onderwijs en Vorming ziet er op toe om op basis van die informatie scholen geïnformeerd te houden.

---

[1] Meer bepaald in Titel 5 betreffende de eerste hulp van boek I van de codex over het welzijn op het werk.